

Møtebok

Sted	Våler kommune, møterommet ved kantina.	
Tid	Mandag 23.5.17, kl. 08.30-15.10.	
Til stede medlemmer	Hans Johan Finne – leder Marita Kalfoss Sollien John Christian Wold	
Til stede varamedlemmer		
Fraværende	May Britt Nordhagen og ved en feil ble bare ett varamedlem forespurt. Åse S. Svendsen – nestleder – møtte ikke	
Andre	Ordfører Lise Berger Svenkerud deltok under sak 27/17. Skatteoppkrever Odd Nybo deltok under sak 28/17 Barnehage- og skolefaglig rådgiver Dagrun Gundersen til sak 30/17. Konst. rådmann Asgeir Rustad til sakene 31/17-34/17 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Reidun Vie deltok under sak 32/17-33/17. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Lina Høgås og forvaltningsrevisor Kristoffer Svendsen deltok under sak 34/17.	
Behandlede saker	Sak nr. 26/2017 – 36/2017	
	26/17	Referater, orienteringer og diskusjoner.
	27/17	Samtale med ordføreren.
	28/17	Skatteoppkrevers årsrapport for 2016 og kontrollrapport fra Skatteetaten – utsatt sak.
	29/17	Informasjon om arbeidet med psykososialt miljø i skolen.
	30/17	Prosjektplan SK/FR Midt-Hedmark Brann og redningsvesen.
	31/17	Samtale med rådmannen.
	32/17	Årsregnskap og årsberetning 2016 – Våler kommune.
	33/17	Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2016 – Våler kommune.
	34/17	Rapport FR – Innkjøp
	35/17	Eventuelt.
	36/17	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

Sakene ble behandlet i en litt annen rekkefølge enn det som går fram av saksoversikten ovenfor. Sak 34/17 ble behandlet før sakene 32/17-33/17.

UNDERSKRIFTER:

Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blader, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.

UTSKRIFTER:

Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, rådmann, Hedmark Revisjon IKS og lokalpressen
Innkallinger og møtebøker ligger også på www.gs-iks.no under «Dokumenter».

Sak nr.	Sak
26/2017	Referater, orienteringer og diskusjoner.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter**Referater/vedlegg**

1. Postjournal 2017 for kontrollutvalget i Våler med jnr. 38/17 – xx/17 (deles ut i møtet).
2. Skatteinngangen pr. mars og april 2017.
3. Uavhengig revisors beretning om beboerregnskaper ved Våler omsorgssenter.
4. Oversikt over KS-saker.
5. Oversikt over FSK-saker, 16.3.17, 23.3.17, 27.3.17, 11.5.17.
6. Kopi av e-post til Fylkesmannen i Hedmark vedrørende plan for forvaltningsrevisjon.
7. Oversikt over tilsynssaker.
8. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2017.
9. Særutskrifter fra representantskapets behandling av årsregnskap, årsberetning og årsrapport i Glåmdal sekretariat IKS (årsregnskap, årsberetning og årsrapport ligger som eget vedlegg til innkallingen).
10. Møtebok representantskapet Hedmark Revisjon IKS og årsregnskap/årsberetning 2016 IKS (årsregnskap, årsberetning ligger som eget vedlegg til innkallingen).

Fagstoff (det er ikke noe fagstoff til dette møtet, blir sendt ut før sommerferien)

Saksopplysninger**Orienteringer/diskusjoner**

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet - Hans Johan Finne
 - Saker fra kultur og oppvekst – May Britt Nordhagen
 - Saker fra næring og miljø – Karita Kalfoss Sollien
 - Saker fra helse og omsorg – John Christian Wold.
 - Regnskapssaker – Åse S. Svendsen.
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på www.gs-iks.no.
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).
- Tilsynssaker. Sekretariatet tar fortløpende med tilsynsrapporter i møtene, hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over alle rapporter og oppfølginger.
- Kontrollutvalgets saker på kommunens hjemmeside.
- Rapport forvaltningsrevisjon om samhandlingsreformen utsettes til neste møte. Alle rapportene (til alle 7 kommunene) ble ikke ferdige, og da er det best å vente slik at rapportene legges fram samtidig. Da vil også fellesrapporten bli behandlet samtidig.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget fikk en postjournal med jnr. 38/17-57/17.

Telefon fra fylkesmannen, jf. vedlegg 6.

Kontrollutvalget diskuterte noen av sakene.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
27/2017	Samtale med ordføreren.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Lise Berger Svenkerud til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Våler kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

I tillegg vil gjerne kontrollutvalget ha en liten orientering om: **Hva er ordførers arbeidsoppgaver?**

Forslag til vedtak

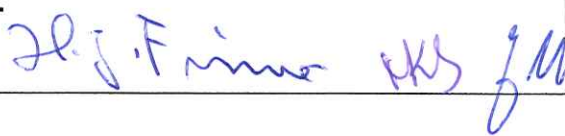
Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Ordfører Lise Berger Svenkerud var til stede under behandlingen. I samtalen med ordføreren ble følgende temaer berørt:

- Oppgaver for ordfører
 - Møteleder og representerer kommunen utad.
 - Mye kontakt mot den nye regionen i den siste tiden, det er avholdt mange møter.
 - Forbereder saker.
 - Skole- og aktivitetshus, mye jobb med dette.
 - Næringsutvikling/næringssamarbeid.
 - Haslemoen.
 - Signeringsmyndighet.
 - Fremme kommunens interesser, men det krever at ordfører har klare signaler bak seg.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.	
Sign.	Utskrift
	

Sak nr.	Sak
28/2017	Skatteoppkrevers årsrapport for 2016 og kontrollrapport fra Skatteetaten.
18/2017	Skatteoppkrevers årsrapport for 2016 og kontrollrapport fra Skatteetaten.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Skatteoppkrevers årsrapport for 2016.
2. Kontrollrapport for 2016, fra Skatteetaten (Skatt Øst), datert 15.2.17.

Saksopplysninger

Skatteoppkrevers årsrapport for 2016 ligger som vedlegg 1 til denne saken. I tillegg følger "Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Våler kommune" fra Skatteetaten, som vedlegg 2.

Kontrollutvalget har bedt skatteoppkrever Odd Nybo om å være tilstede for å orientere om sin årsrapport.

Saken ble utsatt i forrige møte, ettersom skatteoppkrever ikke hadde anledning til å delta.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Våler kommunestyre å fatte slikt vedtak:

- Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2016 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.17 tas til orientering.

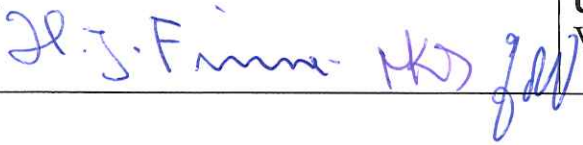
Kontrollutvalgets behandling

Skatteoppkrever Odd Nybo var til stede under behandlingen.

Skatteoppkreveren orienterte om rapporten.

Våler kommune har nå søkt samarbeid nordover i forhold til bistand med arbeidsgiverkontroller.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Våler kommunestyre å fatte slikt vedtak: • Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2016 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.17 tas til orientering.	
Sign. 	Utskrift Våler kommunestyre

Sak nr.	Sak
29/2017	Informasjon om arbeidet med psykososialt miljø i skolen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Oversendelse av dokumenter til Fylkesmannen i Hedmark, datert 5.5.17 (E-post med oversendelse av en rekke dokumenter, disse sendes medlemmene kun på e-post).

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ved flere anledninger fått litt orientering om den tilsynsrapporten som Fylkesmannen i Hedmark la fram i 2016, om «Tilsyn med elevenes psykososiale skolemiljø, Våler kommune - Vålbyen skole». Nå har kommunen gitt svar til fylkesmannen og kontrollutvalget har mottatt kopi av det som er sendt (jf. vedlegg 1).

Kontrollutvalget vil gjerne ha en orientering om det arbeidet som er gjort og har bedt barnehage- og skolefaglig rådgiver Dagrun Gundersen om å komme.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

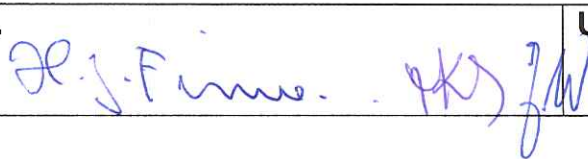
Skolefaglig rådgiver Dagrun Gundersen var til stede under behandlingen.

Kommunen har sendt over dokumentasjon til fylkesmannen, men har foreløpig ikke fått noen tilbakemelding på om tilsynsrapportens avvik anses som lukket.

Den dokumentasjonen som er sendt over er, «Plan for elevenes skolemiljø i grunnskolen», samt mål for skolens skolemiljø og plan for forebyggende arbeid for Nordhagen skole, Vålbyen skole og Våler ungdomsskole.

Kontrollutvalget ber om å få fylkesmannens tilbakemelding når den foreligger.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.	
Sign.	Utskrift
	

Sak nr.	Sak
30/2017	Bestilling av selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken

Saksdokumenter

1. Prosjektplan fra Hedmark Revisjon IKS, datert 3.4.17.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Våler har i sin plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019, satt opp en selskapskontroll i Midt-Hedmark brann og redningsvesen IKS (MHBR) med utgangspunkt i «EK med FR knyttet til Kvalitet på tjenesten/ kompetanse og ferdighet». I ettertid har det dukket opp noen saker i media som går på varslingsrutiner i selskapet, eller eventuelt mangel på slike rutiner. Bestilling av en forvaltningsrevisjon i MHBR fra Vålers side nå vil derfor avvike fra det som ligger i plan for selskapskontroll.

Det har i lengre tid vært medieoppslag i Dagbladet om varslersaker knyttet til Midt-Hedmark brann og redningsvesen IKS (MHBR). Dette har handlet om ansattes varslinger mot brannsjefen. Noe av det som har blitt hevdet er: «MHBR har i lengre tid slitt med en ledelsesform som ikke er de ansatte verdig. Behandlingen av enkelte personer i selskapet, er ikke i tråd med det vi skal stå for: brukerorientert, redelighet, respekt, engasjement!!» (<http://www.dagbladet.no/nyheter/varslet-mot-brannsjefen-i-2013-og-2016-sa-ble-frode-48-fjernet-fra-stillingen-sin/67399527>). Selskapets styre sier at de har full tillit til brannsjefen. Uansett om slike uttalelser/rykter er sanne eller ikke, er slike oppslag skadelig for selskapet, og det er derfor viktig at kontrollutvalgene i eierkommunene engasjerer seg i saken.

Kontrollutvalget i Alvdal fattet følgende vedtak i sak 12/17 følgende vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapport i MHBR av 09.11.16, samt den framlagte handlingsplanen tas til orientering.

Sekretariatet tar kontakt med kontrollutvalgene i øvrige eierkommuner for å undersøke eventuelle tiltak i forhold til varslersaken i selskapet.

Det første punktet gjaldt behandling av en forvaltningsrevisjonsrapport som selskapet selv hadde bestilt. Denne rapporten er vel strengt tatt ikke noen forvaltningsrevisjon, i hvert fall ikke etter kommunelovens bestemmelser, men kanskje heller en konsulentrapport.

Men ut fra det andre punktet i vedtaket, har sekretariatet for Alvdal kontrollutvalg, daglig leder Torill Bakken i Kontrollutvalg Fjell IKS, tatt kontakt med de øvrige sekretariatene som representerer kontrollutvalgene i MHBRs eierkommuner, for å høre om det er flere som er interessert i å bli med på en felles undersøkelse i selskapet. Når det er flere eiere i et selskap, er det en stor fordel om selskapskontrollen bestilles som et fellesprosjekt for alle kontrollutvalgene, da dette naturlig nok reduserer kostnadene for hvert enkelt kontrollutvalg.

MHBR har 10 eiere og eierandelene er som følger:

- Elverum Kommune 30,5 %
- Trysil Kommune 14,9 %
- Tynset Kommune 10,8 %
- Våler Kommune 10,0 %
- Rendalen Kommune 7,0 %
- Stor-Elvdal Kommune 7,0 %
- Alvdal Kommune 6,3 %
- Folldal Kommune 5,3 %
- Engerdal Kommune 4,7 %
- Tolga Kommune 3,5 %

I en samtale mellom daglig leder i Kontrollutvalg Fjell IKS og daglig leder i Glåmdal sekretariat IKS, ble det avtalt at sistnevnte kunne lage et forslag til saksframlegg som kunne legges fram for alle 10 kontrollutvalgene. Hvis det skal være et fellesprosjekt, er det en fordel at det i all hovedsak er likelydende vedtak i alle kontrollutvalgene. I ettertid bekreftet daglig leder i Glåmdal sekretariat IKS avtalen i en e-post, som ble sendt alle sekretariatene i eierkommunenes kontrollutvalg.

Kontrollutvalgets leder i Elverum kommune har i ettertid engasjert seg og ønsket, som representant for den største eieren, å være den som tok regien på en mulig kontroll i selskapet. Kontrollutvalget i Elverum bestilte derfor en prosjektplan fra Hedmark Revisjon IKS, som er revisor for 5 av selskapets eierkommuner. Glåmdal sekretariat IKS skulle fortsatt lage saksframstillingen.

Prosjektplanen, utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS, datert 3.4.17 (jf. vedlegg 1), beskriver hvordan revisjonen oppfatter bestillingen. De har foreslått følgende problemstillinger (side 4):

1. Hvordan har ansvarlig ledelse i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen håndtert dokumenterte henvendelser med påstander om kritikkverdige forhold/varsler fra ansatte i perioden 2010-2017?
2. Har Midt-Hedmark brann og redningsvesens håndtering av henvendelsene underproblemstilling 1) vært i tråd med gjeldende regelverk?

Under punkt 4 (Avgrensninger) sier Hedmark Revisjon IKS at gjennomgangen avgrenses til selskapets håndtering av varslersakene. Innholdet i varslersakene og eventuelle personalmessige sider vil ikke bli vurdert. Det sies videre i prosjektplanen at prosjektet planlegges gjennomført innenfor rammen av 250 timer og at den legges fram innen 31.10.17. Det er naturlig at fordeling av tidsbruk/kostnader blir ut fra eierandel, og da blir det en slik fordeling, dersom alle kontrollutvalgene gir sin tilslutning:

Eierkommune	% vis eierskap	Timer
Elverum kommune	30,5	76,25
Trysil kommune	14,9	37,25
Tynset kommune	10,8	27
Våler kommune	10	25
Rendalen kommune	7	17,5
Stor-Elvdal kommune	7	17,5
Alvdal kommune	6,3	15,75
Folldal kommune	5,3	13,25
Engerdal kommune	4,7	11,75
Tolga kommune	3,5	8,75
		250

De forskjellige utvalgene har møter i løpet av april/mai og det kan antas at alle kontrollutvalgene har bestilt prosjektet innen 1. juni, dersom de har budsjettmessig dekning for bestillingen. Det kan bli litt vanskelig for Våler kommune å få realisert alle sine bestillinger innenfor rammen, selv om kontrollutvalget har fått tilført 32,5 time i tilbakebetaling fra kommunen. Men for få gjennomført denne bestillingen, er det en mulighet å utsette den bestilte forvaltningsrevisjonen mot vann og avløp, som skal leveres i april 2018. Dette får en se an litt utover i året.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for selskapskontroll for Våler kommune for 2017-2020 og vedtar oppstart av en forvaltningsrevisjon knyttet til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS sine varslingsrutiner.
2. Prosjektet er et fellesprosjekt for kontrollutvalgene i eierkommunene Elverum, Trysil, Tynset, Våler, Rendalen, Stor-Elvdal, Alvdal, Folldal, Engerdal og Tolga.
3. Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS.
4. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - 1) Hvordan har ansvarlig ledelse i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen håndtert dokumenterte henvendelser med påstander om kritikkverdige forhold/varsler fra ansatte i perioden 2010-2017?
 - 2) Har Midt-Hedmark brann og redningsvesens håndtering av henvendelsene under problemstilling 1) vært i tråd med gjeldende regelverk?
5. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalgene.
6. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 25 timer (Våler) (totalt 250 timer) og ferdigstilles innen 31.10.17.
7. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatet saken fram for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretariatsleder orienterte om saken.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for selskapskontroll for Våler kommune for 2017-2020 og vedtar oppstart av en forvaltningsrevisjon knyttet til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS sine varslingsrutiner.
2. Prosjektet er et fellesprosjekt for kontrollutvalgene i eierkommunene Elverum, Trysil, Tynset, Våler, Rendalen, Stor-Elvdal, Alvdal, Folldal, Engerdal og Tolga.
3. Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS.
4. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - 1) Hvordan har ansvarlig ledelse i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen håndtert dokumenterte henvendelser med påstander om kritikkverdige forhold/varsler fra ansatte i perioden 2010-2017?
 - 2) Har Midt-Hedmark brann og redningsvesens håndtering av henvendelsene under problemstilling 1) vært i tråd med gjeldende regelverk?
5. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes

nærmere, tas dette opp med kontrollutvalgene.

6. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 25 timer (Våler) (totalt 250 timer) og ferdigstilles innen 31.10.17.
7. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatet saken fram for kontrollutvalget.

Sign.

Handwritten signature: HKS ja

Utskrift

Hedmark Revisjon IKS

Sak nr.	Sak
31/2017	Samtale med rådmannen

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller konst. rådmann Asgeir Rustad til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Våler kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

I tillegg er det visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen. Det er sagt følgende i kontrollutvalgets årsplan:

- *Rapporteringer fra rådmannen.*
 - *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen.*
 - *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
 - *Oppfølging av KS-saker.*
 - *Sykefraværet i kommunen.*

I tillegg ber kontrollutvalget om du informerer om avviksrapportering på skolesektoren.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Konst. rådmann Asgeir Rustad var til stede under behandlingen.

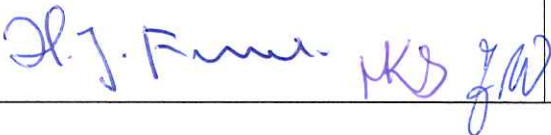
I samtalen med konst. rådmann ble følgende temaer berørt:

- Varslingssaker og avvikssystem.
- Kontrollutvalget ønsker en orientering om internkontrollsystemet.
- Folkehelse, forebyggende helsearbeid er viktig.
- Samarbeidet med lag og foreninger er ganske bra.
- Økonomi.
 - Det jobbes med den første tertialrapporten. Det ligger an til et overforbruk på enkelte enheter.
 - Den nye rådmannen begynner om en uke, og han vil måtte ha fokus på økonomien framover.
 - Det burde vært et bedre resultat i 2016, selv om det ble et mindreforbruk, sammenlignet med de generelle gode resultatene på landsbasis.
 - Antall innbyggere går ned.
- Haslemoen. Det er gjennom årene fattet mange ulike vedtak om denne saken. Reguleringsplanen er ett holdepunkt.

- Sykefravær. Hittil i år er det på 8,6 %. I samme periode i 2016 var det 9,3 %.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.	
Sign. 	Utskrift

Sak nr.	Sak
32/2017	Årsregnskap og årsberetning 2016 – Våler kommune.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016.
2. Kopi av revisjonsberetning, datert 11.4.17.
3. Forslag til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2016.

Saksopplysninger

I forskrift om årsregnskap og årsberetning (KMD) heter det i § 10 om *Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning*:

- Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.
- Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.
- Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.
- Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.
- Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Revisjonsberetningen skal være avlagt senest 15. april. Som følge av endringer i revisjonsstandardene er revisjonsberetningen til årsregnskapet for 2016 betydelig endret i forhold til tidligere. Hedmark Revisjon IKS har utarbeidet revisjonsberetningen for 2016 i tråd med mal utarbeidet av NKRF¹.

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. (Forskrift om årsregnskap og årsberetning § 3, første ledd). Det heter videre i § 3, nest siste ledd: Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skalvise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som kommunestyret og fylkestinget har brukt i årsbudsjettet.

I kommunens driftsregnskap beregnes både brutto og netto driftsresultat. Brutto driftsresultat viser kommunens overskudd eller underskudd på drift før avdrag og netto renteutgifter, mens netto driftsresultat viser overskudd eller underskudd på drift etter avdrag og netto renteutgifter, men før avsetninger og bruk av avsetninger. Utgiftsførte avskrivninger føres tilbake («motpost avskrivninger») før netto driftsresultat, fordi avskrivninger ikke skal resultateffekt i kommuneregnskapet. Etter føring av avsetninger og bruk av avsetninger får vi regnskapsmessig mindreforbruk eller merforbruk.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken. Kontrollutvalget skal i tråd med forskrift om kontrollutvalg § 7 komme med uttalelse til årsregnskapet. Uttalelsen stiles til kommunestyret med kopi til formannskapet, som skal ha den i hende, før de gir sin innstilling til kommunestyret.

Grunnlaget for uttalelsen er årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen. I tillegg vil kontrollutvalget kunne bygge på eventuelle opplysninger som kommer fram i møtet.

Det er ikke gitt nummerert brev for årsregnskapet for 2016. For regnskapsavslutningen for 2016 har revisor lagt fram en beretning med en kommentar under «Øvrig informasjon» - knyttet til manglende rapportering gjennom året i forhold til finansforvaltningen. Vi kan for øvrig nevne at dette ble også nevnt i den overordnede analysen som Glåmdal sekretariat IKS la fram i november 2016.

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken.

Kontrollutvalget har bedt konst. rådmann Asgeir Rustad om å være tilstede og redegjøre for saken.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets uttalelse til Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalgets behandling

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Reidun Vie var til stede under behandlingen. Fra administrasjonens side møtte konst. rådmann Asgeir Rustad.

Vie orienterte litt om regnskapet og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget diskuterte forslaget til uttalelse og sluttet seg til forslaget.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalgets uttalelse til Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.	
Sign. 	Utskrift Våler kommunestyre får utskrift av saken sammen med kontrollutvalgets uttalelse

Til kommunestyret i
Våler kommune

Kontrollutvalgets uttalelse om Våler kommunes årsregnskap for 2016.

Kontrollutvalget har i møtet den 24.5.17 sak 34/17, behandlet Våler kommunes årsregnskap for 2016. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen, datert 11.4.17. Kontrollutvalgets uttalelse har i tillegg bygget på muntlige opplysninger som kom fram under behandlingen av saken i kontrollutvalgets møte.

Kontrollutvalget vil for øvrig gi uttrykk for følgende:

- Kontrollutvalget vil først og fremst berømme rådmannen for en oversiktlig og informativ årsberetning.
- Kontrollutvalget har merket seg at Våler kommunes regnskap for 2016 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 6 285 018,44, noe som er en økonomisk nedgang fra 2015, da regnskapsmessig mindreforbruk var på kr 15 815 792,24.
- Netto driftsresultat er positivt med kr 13 183 909,48, mot kr 19 236 254,58 i 2015. Brutto driftsresultat er positivt med kr 19 439 368,68 som er en nedgang fra 2015, hvor brutto driftsresultat var kr 25 706 027,30. Dette har hovedsakelig sammenheng med at sum driftsinntekter øker med kr 18 166 838,14 (5,4 %) fra 2015 til 2016, mens sum driftsutgifter øker med kr 24 433 496,76 (7,8 %). Utgiftene har økt mer enn inntektene, noe som er en negativ utvikling.
- Totalt viser sum driftsinntekter en merinntekt på kr 18,8 millioner i forhold til justert budsjett og kr 26,3 millioner i forhold til opprinnelig budsjett. Sum driftsutgifter viser en merutgift på kr 3,2 millioner i forhold til justert budsjett og kr 7,8 millioner i forhold til opprinnelig budsjett. Det er redegjort for avvikene i rådmannens årsberetning.
- Investeringsregnskapet er avlagt i balanse. Det er for ingen udekkede eller udisponerte beløp knyttet til investeringsregnskapet i balansen. Det er forholdsvis store budsjettavvik i forhold til opprinnelig budsjett, men det er foretatt budsjettjusteringer i løpet av året. Det er som det går fram av årsberetningen, i hovedsak skole- og aktivitetshus som det er foretatt budsjettjusteringer på.
- I rådmannens årsberetning (pkt. 1.2) er det redegjort for kommunens arbeid med intern kontroll, i tråd med kommuneloven § 48 nr. 5. Rådmannen skal også si noe om kommunens arbeid med etikk, og dette er omtalt under punkt 1.4. Dette kunne kanskje vært noe mer utdypet. Punktet om likestilling, diskriminering og tilgjengelighet er godt utredet i årsrapporten under pkt. 1.3.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 11.4.17, har kontrollutvalget ikke merknader til Våler kommunes årsregnskap for 2016.

Hans J. Finne

Våler, 24.5.17

Hans J. Finne
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Kopi: Formannskapet

Sak nr.	Sak
33/2017	Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2016 – Våler kommune.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksopplysninger

1. Kopi av årsavslutningsbrev 2016 fra Hedmark Revisjon IKS, datert 11.4.17.

Saksopplysninger

Hedmark Revisjon IKS har i brev av 11.4.17 sendt kommentarer til årsregnskapet for 2016 til rådmannen. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet.

I årsavslutningsbrevet har revisjonen kommentert forhold som ikke påvirker revisjonsberetningen eller medfører nummerert brev, men som de mener at kommunen enten bør korrigere i 2017 eller bør hensyntas i framtidige regnskaper. Det er som nevnt i forrige sak, ikke gitt nummerert brev til Våler kommunes regnskap i 2016.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til rådmannen og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding. Kontrollutvalget vil likevel følge opp hvordan forholdene blir rettet, i løpet av høsten 2017.

Kontrollutvalget ser gjerne at rådmannen er til stede under behandlingen.

Forslag til vedtak

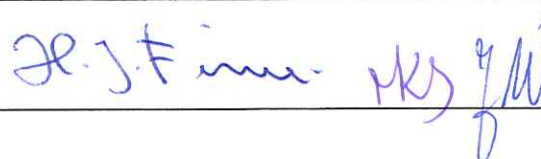
Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Hedmark Revisjon IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2017.

Kontrollutvalgets behandling

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Reidun Vie var til stede under behandlingen. Fra administrasjonens side møtte konst. rådmann Asgeir Rustad.

Vie orienterte om årsavslutningsbrevet.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Hedmark Revisjon IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2017.	
Sign.	Utskrift
	

Sak nr.	Sak
34/2017	Rapport forvaltningsrevisjon – Innkjøp.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksopplysninger

1. Rapport forvaltningsrevisjon Innkjøp, mottatt 16.5.17.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet i møtet 3.9.15 en prosjektplan i forhold til **lov om offentlige anskaffelser**, med følgende problemstillinger:

1. *Har kommunen etablert en betryggende intern kontroll slik at regelverket for offentlige anskaffelser følges?*
2. *Har anskaffelser større enn kr 100 000 eks mva. vært gjenstand for konkurranse og er kravet til dokumentasjon av konkurransen oppfylt?*
3. *Benytter kommunen rammeavtalene som er inngått i ulike innkjøpssamarbeid?*
4. *Det foretas en gjennomgang av kommunens innkjøp med fokus på gjentatte kjøp fra samme leverandør hvor det foretas en vurdering i forhold terskelverdier i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser*

Imidlertid ønsket kontrollutvalget å utsette denne bestillingen, da de heller ønsket en forvaltningsrevisjon knyttet til **kvalitet i skolen** og behandlet derfor en prosjektplan i forhold til dette i møtet 10.5.16. Så viste det seg at Fylkesmannen i Hedmark gjennomførte et tilsyn med det psykososiale miljøet i Vålbyen skole, noe som ville være en ganske lik gjennomgang som det kontrollutvalget hadde bestilt. Derfor valgte kontrollutvalget å gå tilbake til opprinnelig bestilling om en gjennomgang av **lov om offentlige anskaffelser**. Dette ble vedtatt i møtet 29.8.16.

Nå foreligger rapporten, jf. vedlegg 1.

I forhold til problemstillingene, så konkluderer revisjonen med (jf. kap. 9) at det «finnes et system for internkontroll, men at det er et forbedringspotensiale her». Det er også gitt noen bemerkninger til enkelte av innkjøpene.

Revisjonen har gitt følgende anbefalinger (jf. kap. 10):

1. Kommunen bør se om det er hensiktsmessig å oppdatere kommunens rutinedokumenter, som for eksempel anskaffelsesveilederen, til å omfatte internkontroll. I tillegg bør kommunen fortsette arbeidet med å integrere «Risk Manager» som internkontrollverktøy.
2. Kommunen bør utforme en formell rutine for oppfølging av leveranser for å undersøke om pris og leveranser korresponderer, slik at budsjettoverskridelser holdes på et minimum. Dette bør inngå i veileder for anskaffelser.
3. Det bør utarbeides rutiner for lagring av anskaffelsesdokumentasjon. Kommunen bør sørge for at denne dokumentasjonen lagres på en plattform, slik at informasjonen enkelt vil kunne konsulteres i læringsøymed, og for fremtidige tilsyn.
4. Kommunen bør i samarbeid med RIIG forbedre arbeidet med evalueringer og tilbakemeldinger angående rammeavtaler. En arena for erfaringsdeling på avdelingsledernivå ble også etterlyst.

5. Kommunen bør se på muligheten for å inngå rammeavtale med Østlandske kjøleservice dersom dette er nødvendig. I tillegg bør rammeavtalen på VA/ VVS, reforhandles med RIIG, da nåværende leverandør ikke leverer det kommunen har behov for.
6. Kommunen bør fortsette arbeidet med å lagre all nødvendig anskaffelsesinformasjon i det nye systemet «Basecamp».
7. Kommunen bør reforhandle rammeavtalene for drivstoff for å møte Våler kommunes vektlegging av pris og nærhet til leverandøren. Det samme gjelder VA-/ VVS tjenester.
8. Kommunen bør vurdere om det er fordelaktig å inngå rammeavtale med følgende leverandører: Arneberg & Lund Elektro, Østlandske kjøleservice, Nordermoens transport AS, Empakk AS og Schjærin Radio AS.

NKRF har utarbeidet anbefalinger i forhold til kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og anbefaling nr. 10 sier følgende om framlegging av rapport:

Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.

Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.

Ut fra sekretariatets bedømming gir rapporten svar på de problemstillingene som er gitt, og rapporten er i henhold til bestillingen. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført iht. RSK 001, Standard for forvaltningsrevisjon.

Rapporten har vært sendt på høring til rådmannen. Rådmannens tilbakemelding ligger i vedlegg B). Rådmannen mener «at rapporten synes å gi en god beskrivelse av virkeligheten»

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapport om **Innkjøp i Våler kommune** til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar rapport om **Innkjøp i Våler kommune** til orientering.
 - b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger.
 - c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.10.17.

Kontrollutvalgets behandling

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Lina Høgås og forvaltningsrevisor Kristoffer Svendsen deltok under behandlingen av saken. Fra administrasjonens side møtte konst. rådmann Asgeir Rustad.

Revisjonen presenterte rapporten og funnene.

Frist for tilbakemelding, jf. forslagens siste punkt, settes til 1.11.17.

Kontrollutvalget sluttet seg til dette.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapport om **Innkjøp i Våler kommune** til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar rapport om **Innkjøp i Våler kommune** til orientering.
 - b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger.
 - c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.11.17.

Sign.**Utskrift**

Våler kommunestyre

Sak nr.	Sak
35/2017	Eventuelt.

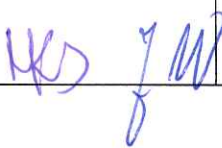
Saksbehandler

9. Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger**Forslag til vedtak****Kontrollutvalgets behandling**

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.	
Sign.	Utskrift
 	

Sak nr.	Sak
36/2017	Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Saksbehandler

10. Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

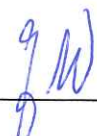
Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget tok en rask evaluering.

Dagens møte har vært bra.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Evalueringen tas til orientering.	
Sign. MKS 	Utskrift